

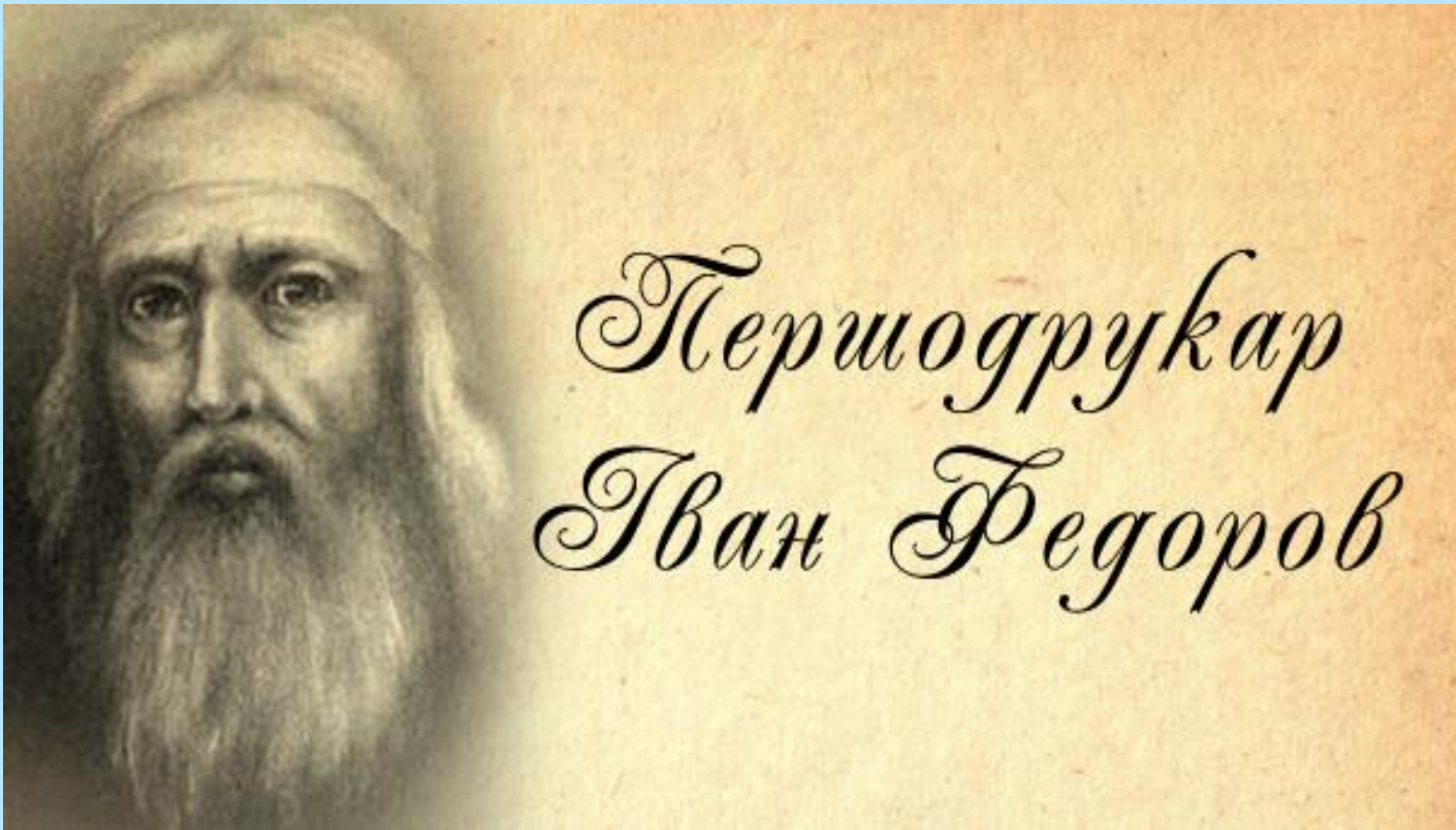

З ДНЕМ
Української ПИСЕМНОСТІ
ТА МОВИ

Упродовж багатьох століть нашу мову забороняли та намагались викорінити, а над носіями вчиняли геноцид. Особливо важливим свято стає зараз – у дні повномасштабного вторгнення російських військ в Україну. Знання української мови та спілкування нею у повсякденному житті засвідчує нашу громадянську ідентичність, захищає інформаційний простір й укріплює зв'язок поколінь.

Надзвичайну роль у розвитку української культури у боротьбі українців за свої національні права та незалежність відіграло книгодрукування. У Львові була надрукована перша українська книжка, і зробив це першодрукар Іван Федоров.

*Перший буквар,
надрукований
І. Федоровим
у Львові 1574 р.*

Новий Завіт з Псалтирем», який виданий в Острозі 1580 р. Першодрукарем Іваном Федоровим належить до кращих вітчизняних стародруків, має музейне, історико-культурне значення як пам'ятка ранньої доби вітчизняного книгодрукування.

Книги подібні рікам, що тамують спрагу цілого світу – це джерело мудрості.

Нестор Літописець

«Слово про похід Ігорів»

«Слово о полку Ігоревім» – видатна пам'ятка давньоруської літератури. Це історична поема, яка складена в кінці ХІІ ст. по живих слідах подій.

Східнослов'янські народи по праву пишаються геніальним творінням далеких предків – епосом «Слово о полку Ігоревім».

В основі твору лежать реальні події, добре відомі з літописів періоду Київської Русі – похід новгород-сіверського князя Ігоря Святославича на половців 1185 року, який закінчився поразкою руського війська.

Взагалі автор веде розповідь так, щоб з одного боку, уславити воїнів Київської Русі за їхній патріотизм, відвагу, мужність, а з другого, – показати, що всі ці чудові якості мало принесуть користі батьківщині, якщо князі не будуть діяти спільно, не об'єднують своїх зусиль у боротьбі проти ворога, за створення сильної, єдиної держави.

Відповідно до Указу №455/2023 дата святкування Дня української писемності та мови була перенесена з 9 листопада на 27 жовтня.

За час свого існування українська пережила не менше пів тисячі циркулярів та указів, постанов і ухвал, розпоряджень та наказів про заборону. Але вона вистояла! І сьогодні, маючи безпрецедентну підтримку за всі роки новітньої історії незалежності, пішла у свій вирішальний контрнаступ. Кожен, говорячи українською, наближає Перемогу! Вивчаймо, плекаймо та бережімо українську мову, адже допоки вона живе – живе і нація.

Мова – живий організм, який розвивається за своїми законами. Це нетлінний скарб століть, що передається від покоління до покоління і об'єднує минуле й прийдешнє. Це – спадкоємність не лише в межах роду, а й народу. Ще Вольтер писав, що всі основні європейські мови можна вивчити за шість років, а свою рідну мову треба вивчати все життя

Давність української мови доводили ряд вітчизняних та зарубіжних учених: Павел Шафарик, Михайло Красуський, Олексій Шахматов, Агатангел Кримський та інші відомі дослідники.

Давньою українською мовою написані козацькі державні документи й хроніки, створена самобутня художня писемність епох – від Івана Вишенського до Григорія Сковороди. Впродовж кількох століть український народ привчали до думки про нібито «вторинність» української мови, ретельно приховуючи від українців величезний масив української ж писемності, історії та культури, яка сягає глибокої давнини і нараховує багато тисячоліть. За науковими розвідками лінгвістів, мова української народності почала формуватися ще у VI-IX столітті.

**Мова – це кров, що оббігає тіло
нації. Виточи кров – умре нація.**
Юліан Дзерович.

«Слово, моя ти єдина зброя» - ці слова Лесі Українки стали певною мірою пророчими для сучасного покоління. Українська книжка на полиці, українська озвучка в кінозалі, українська розкладка в телефоні, українська музика в плей-листі – зараз це також наша зброя у боротьбі за власну ідентичність. І це наша найефективніша відзнака Дня української писемності та мови

Мова - це великий дар природи, розвинутий і вдосконалений за тисячоліття з того часу, як людина стала людиною.

Кіндрат Крапива

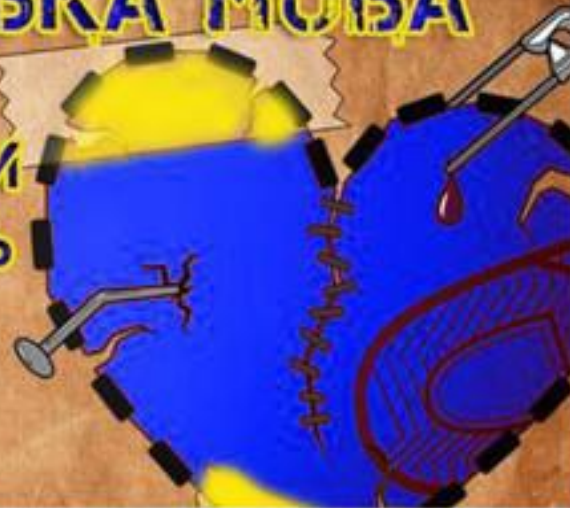
Про Україну

Та в мене є надія, що наша
літературна мова, як молоде
вино, очиститься з часом од
шумовиння і стане прозорою і
міцною»

(Михайло Коцюбинський)

УКРАЇНСЬКА МОВА

- КРІЗЬ ТЕРНИ
ТИСЯЧОЛІТЬ

- Українська мова є мовою корінного населення, що віками проживає на всій території сучасної України.
- Більшість вчених вважають, що українська мова виникла близько середини першого тисячоліття нашої ери.
- Разом з тим, чимало вживаних сьогодні українських слів та мовних коренів були поширені ще у часи Трипільської культури, про що свідчать топографічні назви, народні пісні сонцепоклонницьких часів та значний слід у древньо-індійській мові — ведичному санскриті, джерела якого дійшли до нас з давнини у 5 тисяч років.

*Мова така ж жива
істота, як і народ, що її
витворив, коли він кине свою
мову, то вже буде смерть
задля його душі, смерть
задля всього того, чим він
відрізнявся від других
людей...»*

Панас Мирний

Панас Мирний
(1849—1920)

Свято рідної мови

Ну що б, здавалося, слова...
Слова та голос — більш нічого.
А серце б'ється - ожива,
Як їх почує!..

Тарас Шевченко

*Нації вмирають не від інфаркту.
Спочатку їм відбирає мову. Ми повинні
бути свідомі того, що мовна проблема
для нас актуальна і на початку XXI
століття, і якщо ми не схаменемося, то
матимемо дуже невтішну перспективу.*

Ліна Костенко

Пам'ятай рідну мову

*Одна вона у нас така -
Уся співуча і дзвінка,
Уся плакуча і гримуча
Хоч без лаврового вінка.*

Т. Шевченко

МОВА - це не просто спосіб спілкування, а щось більш значуще.

МОВА - це всі глибинні пласти духовного життя народу, його історична пам'ять, найцінніше надбання віків.

МОВА - це ще й музика, мелодика, фарби, буття, сучасна, художня інтелектуальна і мисленнева діяльність народу.

Олесь Гончар

Мова така ж жива істота, як і народ, що її витворив, коли він кине свою мову, то вже буде смерть задля його душі, смерть задля всього того, чим він відрізнявся від других людей...»

Панас Мирний

Панас Мирний
(1849—1920)

Українську офіційно визнали літературною після видання «Енеїди» Івана Котляревського. Тож Котляревського вважають основоположником нової української мови.

Перший український «Буквар» видав у 1574 році у Львові першодрукар Іван Федоров. До наших часів дійшов лише один примірник книги, знайдений 1927-го в Римі. Нині стародрук зберігається в бібліотеці Гарвардського університету.

Найстарішою українською піснею вважають баладу «Дунаю, Дунаю, чому смутен течеш?».

- *Блін*
- *Капець*
- *Кстаті*
- *Тіпа*
- *Короче*
- *Воопще*
- *Канєшно*
- *Чуть-чуть*
- *Фігушкі*
- *Трясця*
- *Лишенько, жах*
- *До речі*
- *Ніби*
- *Одним словом*
- *Взагалі*
- *Звісно*
- *Ледь-ледь*
- *Дзуськи*

Факти про українську мову

Сучасна українська мова має близько 256 тисяч слів. Українська мова, за різними даними, займає двадцять п'яте або тридцять друге місце за кількістю носіїв серед найпоширеніших мов у світі. Для 36-37,5 мільйонів осіб українська мова є рідною. Дослідники довели, що багато українських слів та мовних коренів були поширені ще у часи трипільської культури, про що свідчать топографічні назви, народні пісні сонцепоклонницьких часів та значний слід у древньо-індійській мові. Осередком літературної української мови дослідники вважають Полтавщину і Чернігівщину. Українська мова багата на синоніми.

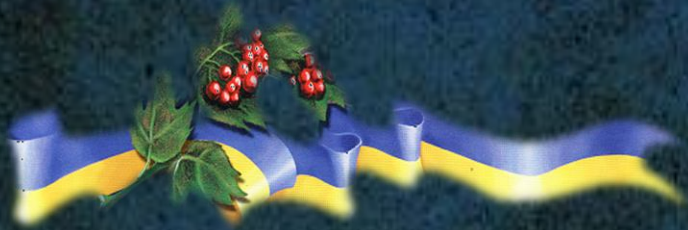

Ще Вольтер писав, що всі основні європейські мови можна вивчити за шість років, а свою рідну мову потрібно вивчати все життя.

«Мова – втілення думки. Що багатша думка, то багатша мова. Любімо її, вивчаймо її, розвиваймо її!». І сьогодні ці слова українського поета, громадського діяча Максима Рильського актуальні.

Адже нині, як ніколи, є потреба в культивуванні української мови, підвищенні її соціального престижу в нашому суспільстві, у всебічному розвитку та функціонуванні. Тож спілкуйтеся українською, читайте українською, співайте українською, смійтеся українською, освідчуйтеся рідною українською мовою!

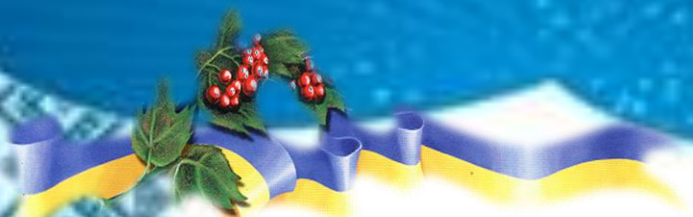

**Без мови – не створити нам держави,
Доріг тернистих – не перебрести!**

**Хай вороги жорстокі і лукаві –
Стіною стань і мову захисти!**

*Ти велична і проста.
Ти стара і вічно нова.
Ти могутня, рідна мово!
Мова – пісня колискова.
Мова – матері уста.*

І. Багрянний

**Берегти її, плекати
буду всюди й повсякчас,
бо ж єдина – так, як мати,
мова в кожного із нас!**

Наша дума, наша пісня
Не вмре, не загине.
От, де, люде, наша слава,
Слава України!

Без золота, без каменю
Без хитрої мови,
А голосна та правдива,
Як Господа слово.

М. Шевченко

Свято рідної мови

Ну що б, здавалося, слова...
Слова та голос — більш нічого.
А серце б'ється - ожива,
Як їх почує!..

Тарас Шевченко

Є МОВА — Є УКРАЇНА!

Мета цієї виставки – поглибити знання про мову, як основу духовності; виховати любов і повагу до української мови, як мови державної та материнської; спонукати читачів до роздумів про долю рідного краю та його славних синів, про свою приналежність до українського роду.

